

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
VARTOJIMO KREDITO ĮSTATYMO PAKEITIMO  
Į S T A T Y M A S**

2011 m. lapkričio 17 d. Nr. XI-1684  
Vilnius

(Žin., 2011, Nr. [1-1](#))

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo nauja redakcija**  
Pakeisti Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymą ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS  
VARTOJIMO KREDITO  
Į S T A T Y M A S**

**PIRMASIS SKIRSNIS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

**1 straipsnis. Įstatymo paskirtis**

1. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti vartojimo kreditų teikimo sąlygas ir informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, vartojimo kredito davėjų ir vartojimo kredito tarpininkų pareigas bei atsakomybę teikiant vartojimo kreditus ir tikrinant vartojimo kredito gavėjų mokumą, vartojimo kredito gavėjų teisę grąžinti vartojimo kreditą anksčiau nustatyto termino ir vartojimo kredito davėjų teisę į kompensaciją išankstinio vartojimo kredito grąžinimo atvejais.

2. Šio įstatymo nuostatos taip pat taikomos sutartims, kurių pobūdis arba tikslas suteiktų galimybę išvengti šio įstatymo nuostatų taikymo.

3. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo 3 priede.

**2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Bendra vartojimo kredito gavėjo mokama suma** – bendros vartojimo kredito sumos ir bendros vartojimo kredito kainos suma.

2. **Bendra vartojimo kredito kaina** – visos išlaidos, įskaitant palūkanas, komisinius mokesčius ir bet kuriuos kitus su vartojimo kredito sutartimi susijusius mokesčius (vartojimo kredito sutarties sudarymo, administravimo, pakeitimo, nutraukimo ir kitus su vartojimo kredito sutarties sudarymu bei vykdymu susijusius mokesčius), kuriuos vartojimo kredito gavėjas turi sumokėti ir kurie yra žinomi vartojimo kredito davėjui, išskyrus atlyginimą notarui. Į bendrą vartojimo kredito kainą taip pat įskaičiuojami sąskaitos, kurioje registruojamos mokėjimo operacijos ir vartojimo kredito lėšų išmokėjimas, administravimo mokesčiai, nebent sąskaitos atidarymas yra neprivalomas ir sąskaitos administravimo mokesčiai buvo aiškiai atskirai nurodyti vartojimo kredito sutartyje arba bet kurioje kitoje su vartotoju sudarytoje sutartyje; mokėjimo priemonių, skirtų mokėjimo operacijoms ir vartojimo kredito lėšoms išmokėti, išlaidos; kitos su mokėjimo operacijomis susijusios išlaidos; su vartojimo kredito sutartimi susijusių papildomų paslaugų išlaidos, pavyzdžiui, draudimo įmokos, jei privaloma sudaryti su vartojimo kredito sutartimi susijusių papildomų paslaugų teikimo sutartį, siekiant gauti vartojimo kreditą skelbiamomis sąlygomis.

3. **Bendros vartojimo kredito kainos metinė norma** – bendra vartojimo kredito kaina, išreikšta metiniu procentų dydžiu.

4. **Bendra vartojimo kredito suma** – kredito suma, kuria suteikiama galimybė naudotis pagal vartojimo kredito sutartį.

5. **Fiksuotoji vartojimo kredito palūkanų norma** – vartojimo kredito davėjo ir vartojimo kredito gavėjo susitarta viena vartojimo kredito palūkanų norma, nustatyta visai vartojimo kredito sutarties trukmei, arba kelios vartojimo kredito palūkanų normos daliniams laikotarpiams, išimtinai taikant fiksuotą konkrečią palūkanų procentų dalį. Jei vartojimo kredito sutartyje nustatytos ne visos vartojimo kredito palūkanų normos, laikoma, kad vartojimo kredito palūkanų norma yra fiksuota tik daliniams laikotarpiams, kurių vartojimo kredito palūkanų normos yra nustatomos išimtinai taikant fiksuotą konkrečią palūkanų procentų dalį, dėl kurios susitarta sudarant vartojimo kredito sutartį.

6. **Metinė vartojimo kredito palūkanų norma** – palūkanų norma, išreikšta fiksuotu arba kintamu procentų dydžiu, kasmet taikomu išmokėtai vartojimo kredito daliai.

7. **Patvarioji laikmena** – laikmena (popierius, kompiuterio diskelis, vienkartinio įrašymo kompaktinis diskas (CD), universalusis skaitmeninis (optinis) diskas (DVD), vartojimo kredito gavėjo kompiuterio standusis diskas, kuriame įrašytas elektroninis paštas ir kita, išskyrus interneto svetaines, jei jos neatitinka šioje dalyje nurodytų patvariosios laikmenos požymių), kuri suteikia galimybę vartojimo kredito gavėjui ateityje pasinaudoti nepakitusia joje laikoma informacija ir galimybę jam skirtą informaciją laikyti tiek laiko, kiek reikia pagal informacijos paskirtį, ir taip, kad ja būtų galima pasinaudoti ateityje ir kad būtų galima laikomą informaciją atkurti jos nepakeičiant.

8. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas, šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka vykdomas vartojimo kreditų davėjų ir vartojimo kredito tarpininkų veiklos priežiūros funkcijas.

9. **Sąskaitos kreditavimo sutartis** – aiškiai išreikšta vartojimo kredito sutartis, pagal kurią vartojimo kredito davėjas vartojimo kredito forma suteikia vartojimo kredito gavėjui galimybę disponuoti lėšomis viršijant esamą vartojimo kredito gavėjo sąskaitos likutį.

10. **Susietojo vartojimo kredito sutartis** – vartojimo kredito sutartis, kai:

1) vartojimo kreditas yra skirtas konkrečių prekių tiekimo ar konkrečių paslaugų teikimo sutarčiai finansuoti ir

2) prekių tiekimo ar paslaugų teikimo ir vartojimo kredito sutartys sudaro vieną komercinį sandorį. Laikoma, kad prekių tiekimo ar paslaugų teikimo ir vartojimo kredito sutartys sudaro vieną komercinį sandorį, kai yra bent viena iš šių sąlygų: prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas pats finansuoja vartojimo kredito gavėjui suteikiamą vartojimo kreditą; vartojimo kredito suteikimą finansuoja trečioji šalis, kuri, sudarant ar rengiant vartojimo kredito sutartį, naudojami prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo paslaugomis; vartojimo kredito sutartyje aiškiai nurodomos konkrečios tiekiamos prekės ar konkrečios teikiamos paslaugos.

11. **Užsienio valstybė** – ne Europos Sąjungos valstybė narė ir ne Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybė.

12. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė, taip pat Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybė.

13. **Vartojimo kredito davėjas** – asmuo, išskyrus fizinį asmenį, kuris verslo tikslais teikia arba įsipareigoja suteikti vartojimo kreditus.

14. **Vartojimo kredito gavėjas (vartotojas)** – fizinis asmuo, kuris siekia sudaryti ar sudaro vartojimo kredito sutartį asmeninėms, šeimos, namų ūkio, bet ne verslo ar profesinėms reikmėms.

15. **Vartojimo kredito sutarties šalys** – vartojimo kredito davėjas ir vartojimo kredito gavėjas.

16. **Vartojimo kredito sutartis** – sutartis, pagal kurią vartojimo kredito davėjas suteikia arba įsipareigoja suteikti vartojimo kredito gavėjui vartojimo kreditą atidėto mokėjimo, paskolos forma arba kitu panašiu finansiniu būdu, išskyrus sutartis dėl nuolatinio tos pačios rūšies paslaugų teikimo ar tos pačios rūšies prekių tiekimo, kai vartojimo kredito gavėjas už teikiamas paslaugas ar tiekiamas prekes moka dalimis jų teikimo ar tiekimo metu.

17. **Vartojimo kredito tarpininkas** – asmuo, kuris nėra vartojimo kredito davėjas ir kuris verslo arba profesijos tikslais už atlygį atlieka bent vieną iš šių veiksmų:

1) pateikia arba siūlo vartojimo kredito sutartį vartojimo kredito gavėjui;

2) padeda vartojimo kredito gavėjui atlikti kitus su vartojimo kredito gavimu susijusius veiksmus, išskyrus šios dalies 1 punkte numatytą veiksmą;

3) vartojimo kredito davėjo vardu sudaro vartojimo kredito sutartį su vartojimo kredito gavėju.

**18. Vartojimo kredito viršijimas** – sąskaitos lėšų pereinėjimas, dėl kurio numanoma sutikta vartojimo kredito sutartyje, kai vartojimo kredito davėjas leidžia vartojimo kredito gavėjui disponuoti lėšomis viršijant esamą vartojimo kredito gavėjo sąskaitos likutį arba vartojimo kredito limitą sąskaitoje.

### **3 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis**

1. Šis įstatymas taikomas vartojimo kredito sutartims.

2. Šis įstatymas netaikomas:

1) kredito sutartims, užtikrintoms nekilnojamojo turto įkeitimu (hipoteka);

2) kredito sutartims, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti nuosavybės teises į žemę arba į esamą ar projektuojamą statinį, išskyrus atvejus, kai vartojimo kredito sutarties sudarymo paskirtis yra esamo pastato renovacija ar jo vertės padidinimas;

3) kredito sutartims, kai bendra suteikiamo kredito suma yra didesnė negu 75 000 eurų atitinkanti suma litais;

4) nuomos ar išperkamosios nuomos sutartims, kai šiose sutartyse ar atskiroje sutartyje nenustatyta pareiga įsigyti sutarties objekto;

5) kredito sutartims, pagal kurias darbdavys, kai kreditavimas yra jo antrinė veikla, suteikia darbuotojams kreditą be palūkanų arba už mažesnę negu rinkoje vyraujanti bendros vartojimo kredito kainos metinę normą ir kurios paprastai nėra siūlomos visuomenei;

6) kredito sutartims, kurios sudaromos su finansų maklerio įmonėmis arba kredito įstaigomis siekiant leisti investuotojui įvykdyti sandorį, susijusį su viena ar daugiau Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme nurodytų finansinių priemonių, jei kreditą suteikianti finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga dalyvauja tokia sandoriję;

7) kredito sutartims, kurios yra sudarytos pagal susitarimą, pasiektą teisme arba viešojo administravimo institucijoje;

8) kredito sutartims, kurios yra susijusios su nemokamai atidėtu esamos skolos mokėjimu;

9) kredito sutartims, pagal kurias reikalaujama, kad kredito gavėjas savo skolinių įsipareigojimų vykdymą užtikrintų daikto įkeitimu, perduodant jį kredito davėjui, ir kredito gavėjo atsakomybė būtų ribojama tik įkeistu daiktu;

10) kredito sutartims, pagal kurias teisės aktų nustatytais atvejais, kai siekiama bendro intereso, tam tikrai ribotai visuomenės daliai suteikiamas kreditas taikant mažesnę negu rinkoje vyraujanti palūkanų normą arba visai nemokant palūkanų, arba kitomis sąlygomis, kurios būtų palankesnės kredito gavėjui negu rinkoje vyraujančios sąlygos, ir taikant ne didesnę negu rinkoje vyraujanti palūkanų normą;

11) sąskaitos kreditavimo sutartims, kai kreditas turi būti gražinamas per vieną mėnesį.

3. Sudarant sąskaitos kreditavimo sutartis, kai vartojimo kreditas turi būti gražinamas vartojimo kredito davėjui pareikalavus arba per tris mėnesius, taikomi tik šio įstatymo 1, 2, 3 straipsniai, 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktai, 6, 7, 8, 9, 10 straipsniai, 11 straipsnio 1, 5, 6 ir 8 dalys, 13, 16, 21–38 straipsniai ir priežiūros institucijos nustatyta bendros vartojimo kredito kainos metinės normos apskaičiavimo tvarka.

4. Vartojimo kredito sutartims, pagal kurias suteikiama teisė viršyti vartojimo kreditą, taikomi tik šio įstatymo 1, 2, 3, 10 straipsniai, 11 straipsnio 8 dalis, 18, 21, 22, 26–38 straipsniai.

5. Vartojimo kredito sutartims taikomi tik šio įstatymo 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10 straipsniai, 11 straipsnio 1 dalis, 2 dalies 1–8, 11 punktai, 5 ir 8 dalys, 12, 14, 17–38 straipsniai ir priežiūros institucijos nustatyta bendros vartojimo kredito kainos metinės normos apskaičiavimo tvarka, kai jas sudaro asmuo, kuris:

- 1) įsteigtas siekiant jo narių tarpusavio naudos;
  - 2) siekia pelno tik savo nariams;
  - 3) siekia teisės aktuose nustatyto socialinio tikslo;
  - 4) gauna ir valdo tik savo narių santaupas ir tik jiems teikia kreditus;
  - 5) suteikdamas kreditą, taiko mažesnę negu rinkoje vyraujanti bendros vartojimo kredito kainos metinę normą arba normą, kurios viršutinė riba nustatyta teisės aktuose;
  - 6) kurio nariai gali būti tik asmenys, gyvenantys arba dirbantys tam tikroje teritorijoje, arba konkretaus darbdavio darbuotojai ir į pensiją išėję darbuotojai, arba asmenys, atitinkantys teisės aktuose nustatytus reikalavimus, įrodančius narių tarpusavio ryšių buvimą.
6. Vartojimo kredito sutartims, kuriose numatoma galimybė vartojimo kredito davėjui ir vartojimo kredito gavėjui susitarti dėl atidėto mokėjimo arba keisti kredito grąžinimo metodą, kai vartojimo kredito gavėjas jau nevykdo savo įsipareigojimų pagal pradinę vartojimo kredito sutartį, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas sutartis, taikomi tik šio įstatymo 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10 straipsniai, 11 straipsnio 1 dalis, 2 dalies 1–9, 11, 17 punktai, 5 ir 8 dalys, 12, 14, 17, 18–38 straipsniai ir priežiūros institucijos nustatyta bendros vartojimo kredito kainos metinės normos apskaičiavimo tvarka, jeigu:
- 1) tikėtina, kad toks susitarimas padės išvengti skolų išieškojimo dėl įsipareigojimų nevykdymo;
  - 2) tokiu susitarimu vartojimo kredito gavėjui nebūtų nustatytos blogesnės sąlygos negu tos, kurios nustatytos pradinėje vartojimo kredito sutartyje.

## **ANTRASIS SKIRSNIS**

### **INFORMAVIMAS PRIEŠ SUDARANT VARTOJIMO KREDITO SUTARTĮ**

#### **4 straipsnis. Vartojimo kredito sutarties reklamai taikomi reikalavimai**

1. Vartojimo kredito sutarties reklamoje, kurioje nurodoma palūkanų norma arba bet kokios su vartojimo kreditu susijusios išlaidos, privalo būti aiškiai, glaustai ir pastebimai nurodyta ši standartinė informacija:
  - 1) fiksuotoji ir (arba) kintamoji vartojimo kredito palūkanų norma ir informacija apie išlaidas, įtrauktas į bendrą vartojimo kredito kainą;
  - 2) bendra vartojimo kredito suma;
  - 3) bendros vartojimo kredito kainos metinė norma;
  - 4) jei taikoma, vartojimo kredito sutarties trukmė ir vartojimo kredito grąžinimo terminas (kai jie nesutampa);
  - 5) prekių ar paslaugų kaina ir bet kokio išankstinio mokėjimo suma, kai vartojimo kreditas suteikiamas atidedant mokėjimą už konkrečias prekes ar paslaugas;
  - 6) jei taikoma, bendra vartojimo kredito gavėjo mokama suma ir dalinių mokėjimų suma.
2. Jeigu su vartojimo kredito sutartimi susijusios papildomų paslaugų teikimo sutarties sudarymas yra būtinas vartojimo kreditui gauti arba skelbiamoms nuostatoms ir sąlygoms taikyti ir tos paslaugos kainos negalima nustatyti iš anksto, nurodant bendros vartojimo kredito kainos metinę normą, aiškiai ir pastebimai nurodoma pareiga sudaryti su vartojimo kredito sutartimi susijusią papildomų paslaugų teikimo sutartį.
3. Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos draudimo vartotojams įstatymo nuostatos vartojimo kredito sutarčių reklamai taikomos tiek, kiek to nereglamentuoja šio straipsnio nuostatos.

#### **5 straipsnis. Informavimo pareiga sudarant vartojimo kredito sutartį**

1. Per protingą terminą, pakankamą susipažinti su pateikiama informacija, iki vartojimo kredito sutarties sudarymo vartojimo kredito davėjas ir, jei taikoma, vartojimo kredito tarpininkas, remdamiesi vartojimo kredito davėjo siūlomomis vartojimo kredito sąlygomis ir atsižvelgdami į vartojimo kredito gavėjo nurodytus prioritetus ir pateiktą informaciją, pateikia

vartojimo kredito gavėjui informaciją tam, kad šis galėtų palyginti skirtingus pasiūlymus, siekdamas priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl vartojimo kredito sutarties sudarymo, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis. Ši informacija turi būti rašytinė, šio įstatymo 1 priede nustatytos standartinės informacijos apie vartojimo kreditą formos ir pateikiama patvariojoje laikmenoje.

2. Nustatytos formos standartinėje informacijoje apie vartojimo kreditą turi būti nurodyta:

1) kredito rūšis;

2) vartojimo kredito davėjo ir, jei taikoma, vartojimo kredito tarpininko pavadinimas, buveinės adresas; kai vartojimo kredito tarpininkas yra fizinis asmuo, – jo vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas;

3) bendra vartojimo kredito suma ir vartojimo kredito išmokėjimo sąlygos;

4) vartojimo kredito sutarties trukmė ir vartojimo kredito grąžinimo terminas (kai jie nesutampa);

5) prekės ar paslaugos ir jų kainos, kai vartojimo kreditas suteikiamas atidedant mokėjimą už konkrečias prekes ar paslaugas, taip pat sudarant susietojo vartojimo kredito sutartis;

6) vartojimo kredito palūkanų norma, vartojimo kredito palūkanų normos taikymo sąlygos ir, jei žinomas, pradinė vartojimo kredito palūkanų normai taikomas indeksas arba orientacinė vartojimo kredito palūkanų norma, taip pat vartojimo kredito palūkanų normos keitimo laikotarpiai, sąlygos ir tvarka (jei skirtingomis aplinkybėmis taikoma skirtinga vartojimo kredito palūkanų norma, šiame punkte nurodyta informacija suteikiama apie visas taikomas vartojimo kredito palūkanų normas);

7) bendra vartojimo kredito gavėjo mokama suma, bendros vartojimo kredito kainos metinė norma ir kartu pateikiamas standartinis pavyzdys, kuriame būtų paminėtos visos šios normos apskaičiavimo prielaidos (jei vartojimo kredito sutartyje numatomi skirtingi lėšų išmokėjimo būdai ir dėl to taikomi skirtingi mokesčiai ar vartojimo kredito palūkanų normos, vartojimo kredito davėjas privalo nurodyti, kad šios rūšies vartojimo kredito sutartyje numatyti skirtingi lėšų išmokėjimo būdai gali lemti didesnę bendros vartojimo kredito kainos metinę normą);

8) įmokų dydis, jų mokėjimo skaičius ir periodiškumas, tam tikrais atvejais įmokų paskirstymo padengiant mokėtinas pagal vartojimo kredito sutartį sumas, kurioms taikoma skirtinga vartojimo kredito palūkanų norma, tvarka;

9) informacija apie tai, kad gali reikėti sumokėti atlyginimą notarui, kai naudojamosi jo paslaugomis;

10) pareiga sudaryti su vartojimo kredito sutartimi susijusią papildomų paslaugų teikimo sutartį, jeigu šios sutarties sudarymas yra privalomas siekiant gauti vartojimo kreditą skelbiamomis sąlygomis;

11) pavėluoto įmokų mokėjimo atvejais mokamos netesybos ar palūkanos ir jų apskaičiavimo tvarka;

12) mokėjimų nevykdymo pasekmės;

13) reikalavimas sudaryti prievolės įvykdymo užtikrinimo sutartį, jeigu vartojimo kredito sutartyje tai numatyta;

14) vartojimo kredito gavėjo teisė atsisakyti vartojimo kredito sutarties;

15) vartojimo kredito gavėjo teisė grąžinti vartojimo kreditą anksčiau nustatyto termino ir informacija apie vartojimo kredito davėjo teisę į kompensaciją, šios kompensacijos apskaičiavimo, atsižvelgiant į šio įstatymo 17 straipsnio nuostatas, tvarka;

16) vartojimo kredito gavėjo teisė šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais nedelsiant ir nemokamai gauti informaciją apie rezultatus, gautus duomenų bazėse patikrinus vartojimo kredito gavėjo mokumą;

17) vartojimo kredito gavėjo teisė paprašius nemokamai gauti vartojimo kredito sutarties projekto kopiją, kai vartojimo kredito davėjas prašymo pateikimo metu nori sudaryti